

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya.

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

LA CAZA del OSSO

F. CHUECA.

Lo músich més aixirit
que coneixém avuy día.
¿Hi ha algú que no haja sentit
las notas plenas d' «esprit»
de «La caza y La gran vía?»

JOCHS FLORALS.

En la gran Sala de la Lotja, just llá meteix hont pintors é imaginaires faheren en lo darrer Carnestoltes un gran é fort bell Sarau de disfresses, aplegárense lo diumenje de Pasqua granada trovadors é poetes, é nines é dames é jovincels é vells é demés gent que á les festes d' arrós ab gran afany concorren.

E no 's féu la festa solemniament lo primer diumenje de maig, segóns us é consuetut, car lo gremi dels trovadors, é 'ls fadrins é aprenents poetes haurien mogut fort avalot reclamant les vuyt hores, quistió qu' es avuy la céva de tots los estaments.

¿E cóm s' hauria pogut adornar—dich jo—la sala de la Lotja si 'ls jardiniers feyen vagues é 'ls adornistes no staven per romansos?

Haveat sperat que passés la tamborinada, lo mestre Vilanova pogué traure de les caixes é ca-leixeres los draps catalaneschs ab scuts molts é diversos, construhir lo strado, adressar lo soli é penjar en l' enteixinat les mateixes paneretes de floretes que no 's passen car de drap é de paper son fetes é guarnir los piláns ab paumes é mata é flors naturals ben pansidetes que bè d' antany esser podien.

Soná la cobla de micer Rodoreda ab gran ressonancia de trompeteria, é entrá en la sala lo Consistori de mantenedors é altres prohoms de les que piquen alt, com lo bisbe de Astorga é un cononje é no sé quánts clergues, é 'l conceller en cap Coll é Pujol é 'l president de la Generalitat de Catalunya mossén Planas é Casals, conegut per heréu Pantorrilles, llicenciat en dret é doctor en torts electorals.

E en les tauletes de la prempsa, fort estretes, car los que fan diaris per regla general son magres, nos ajensarem com poguerem, pera tot véureho é tot sentirho é tot escriureho á us é còstum de fidels cronistes.

* * *

Lo bisbe de Astorga, qu' es un Prelat fort lluhent, é ben mantingut, obrí la festa.

E encontinent mossén Cabot, mestre argenter, legí lo parlament de micer Permanyer, que ab tot y esser catedràtich de la Universitat literaria, si bè sab scriure, no sab legir.

Lo parlament de micer Permanyer es un *tutillimundi* histórich catalanesch, molt semblant als que 'ls gabaigs ensenyen á la quitxalla per fires é festes majors.—Aquí veurán, senyors, als lalé-táns... Aquí veurán á Roma... Aquí veurán als alarbs que barrejen la terra catalana... Aquí veurán á Jofre lo Pelós, del qual no 'n tinch noticia prou exacta é complerta, car lo barber que li pentinava la barba, fa ja més de mil anys qu' es mort... E van apareixent reys: Berenguer lo vell é Berenguer lo jove: Borrell lo cap de estopes é Borrell lo cap de trons: Pere 'l católich, un católich de aytal faysó que feya la guerra al Papa, é Jaume 'l conqueridor, conqueridor de reyalmes é de bones mosses; Pere del punyalet é Pere del ganivet de molles; Johan, l' aymador de la gentilesa é Joan de la carabassa gran, é Martí l' humá, que per no tenir fills nos deixá á la lluna de Valencia, ó sia en máns de castelláns, é Ferrán lo de Antequera, precursor de Ferrán lo católich, qui é no Felip V sigué lo culpable verdader jay Deu! de que 'ns fessen la llesca...

E després del passat, micer Permanyer esmen-

tá 'l present, é fins féu profecies sobre l' esdevenir, assegurant qu' en lo sigle que ha de vindre dirán tots los cataláns: «Tornaunos á Catalunya, que Catalunya es nostra.»

E ab aixó acabá 'l parlament, que res de nou digué que no ho sabessem é que mil vegades no s' hagués dit, fahent per tal motiu l' efecte de scudella rescalfada.

*

E encontinent legí son discurs lo secretari mossén Verdaguer Callis, é smentá 'ls morts del any, citant entre altres á D. Francisco de P. Rius é Tauler é á D. Ignasi Fontrodona, gran aymador de la gaya sciencia é dels bons bocins.

Los noms dels morts staven inscrits en dues llo-ses e precedits del següent versicul del Evangeli de Senct Lluch: «La cansó del Tururut: qui jema ja ha rebut.»

Lo secretari parlá ademés de un altre mort, si-no bèn mort encare, fortament malalt: es lo tal los Jochs Florals meteixos, quals migrats fruyts, segóns confessa 'l Consistori, fahérenli caure les ales del cor. Sòls 162 composicions se presentaren, quedant sense abjudicar la majoria dels premis, é encare molts dels que 's repartiren podien molt bèn stolviarse, á juhi de la gent entesa.

*

Oberts los plechs que tancaven lo nom dels poetes llorejats, resultá guanyador de la flor natural en Jacme Novelles de Molins, fadri en Filosofia é lletres.

—La flor s' es tornat pom—digueren molts al reparar que no una flor sino un ramell era presentat á la reyna de la festa, la garrida donzeila Na Isabel Güell de Lopez, la qual aquell dia mateix, per esser proclamada reyna, sigué desliurada de la carçre que son pare maná construhir á la entrada del carrer Nou. Anava ajensada ab mantellina blanca é vestia un trajo de color de un peix mol bó que ha nom salmón.

Mestre Blanch legí la poesia intitolada *Lo plany de la fulla*. La fulla ha caygut del arbre é 's plany llargament de la sèva mala sort. Recorda que un jorn aguantá la capa á una parella d' aucells enimorats. Enrahona molt é no sempre ab bons versos, car, per exemple *vella é abella* no son consonants aquí ni en lloch del mon. Al sentir á una fulla tant ploranera é cansonera un está temptat de dir:—«¡Una bufada de vent é acabém! ¡Qué tants romansos!»

Guanyeren los dos accéssits en Soler de les Cases, fill de mestre Pitarra é na Dolors Montserdá de Maciá, qui sigué acompanyada al soli é se segué á la esquerra de la reyna.

Englantina d' or: Lo vaixell dels emigrants, de mestre Ubach y Vinyeta. Fonch legida pèl jovincel Tintorer é Mercader, fadri teixidor.

Pinta la penuria é la tristesa dels que fugen de la terra per falta de manteniments. Parla de pellingots, de miseria é de calderada, é diu tot sovint:

«¡Ay dels que se 'n van los ossos lluny de la patria á deixar!»

Verament, no es de bon veure que després de menjarse'l pollastre se 'n vajan á Ultramar á portarli 'ls ossos. Qui rosega la carn que rosegui l' os.

Primer accéssit: mestre Ubach y Vinyeta.

Segón accéssit: micer Bassegoda é Amigó, qui polia ben exclamar:

—Lo Senyó Ubach y Vinyeta m' ha fet ben bè la tinyeta.

LO GENI DELS JOCHS FLORALS.

(MONOLOGUET.)

— Si la vista no m' enganya,
 tan cap-per-vall aixó vá,
 que dintre tres anys ó quatre
 d' mí ni se 'n parlará.

Tercer accésit: Victor Brossa é Sangerman.
Viola d' or: La benedició del auba, de na Dolors Montserdá de Macià, qui ab tot é tenir á casa seva argenteria, encare sab guanyar joyas ab sols obrir l' aparador de la sua imaginació. Madó Dolors descriu una missa matinal, que diu losacerdot ab ciris grochs: acut la poetissa davant l' altar, s' ajenolla é 's fa benehir. ¡Beneya sia!

Accésits: Martí Genis é Aguilar, apotecari de Vich, é Antón Careta é Vidal, llansadoraire del Portal Nou, qui 's presentá ab barret de copa é no ab brusa blava de cotó, com acostuma per tot dia, fent gala de ser obrer é scriure.

Premis extraordinaris. Guanyá 'l del Ajuntament de Reus, en Joseph Martí é Folguera per sa poesia *Escornalbou*. La llegeix un fadri ros que ha nom Rocamora, é que diu los versos ab gran monotonia. Me sembla la tal una composició mitjaneta, de inspiració escassa é sense novetat, ni en lo pensament general ni en les imatges. En Martinet, quan vol, ho fa mellor.

—Martinet, bon Martinet
 —y perdona si t' enfado—
 ¿cóm ab un jech tant petit
 t' emportas un plat tan cayó?
 —Perque dormia la espasa
 y á més la mala y 'l basto.

Premi ofert per l' escriptor rossellonés Peprax: lo guanyá 'l poeta mallorquí Pomar, per la composició *Glorificació de la parla catalana*. Es larga com dia sense pá ó com viatge á Maylorcha ab barco de vela, vent de proa é sense galleta. ¡Sort qu' está bèn versificada! Pero va sobrecarregada de llurs. *Llur* per aquí; *llur* per allá; *llur* sempre, vinga ó no vinga á tom. A lo menys lo Sr. Pomar podrá dir qu' es un poeta llurejat.

Premi de la Societat de Excursiós: micer Francesch Carreras é Candi, regidor electe, per sa memoria (lo Sr. Pomar diria per *llur* memoria) intitulada *Argentona històrica*. No 's legí per ser cosa fort amohinosa.

Lo Consistori creá un premi especial, destinat á una poesia festiva, é com aytal se triá la intitulada: *L' esquiol y la tortuga*, del ja smentat Soler de les Cases, fadri pintor.

Un esquiol é una tortuga van lligats pel mon sens saber qui 'ls ha jugat tan mala treta, ab gran incomoditat de l' una é de l' altra bestiola. Car com diu lo poeta:

«No hi ha animal més resolt
 que l' esquiol;
 ni hi ha bestia mes feixuga
 que la tortuga.»

E si l' esquiol vol enfilarse á un pi, la tortuga ab son pés l' enpriva; é si la tortuga vol tirarse á un estany, l' esquiol que no es bestia d' aygua, se 'n plany. E abdos pateixen. ¿Ahónt aniréu á parar?

Lo poeta ho diu:

«Catalá qu' ets l' esquiol
 camina sol;
 si li raca á la tortuga,
 llamp se l' enduga!»

L' acudit féu gracia, é la poesia hagué de legrirse dues voltes.

E deya un treballador:—Ja 's coneix prou que 'ls que van als Jochs Florals son una colla de burgesos. ¡Vaya quina manera de aplaudir als *esquiols!*

Lo discurs de regraciament, degut al *caballero navarro* Campión, gran predicador del regionalisme é partidari de que cadascú mire per ell é Deu per tots, sigué legit per lo secretari en Verdaguer. Es un parlament larch, difús é profús. El *caballero navarro* parla dels homes de mérit en letres de Catalunya é aboca tot lo dictionari de 'n Torres Amat: parla dels trovadors provensals é aboca casi tota la *Historia de los trovadores* de 'n Balaguer; parla en fi de *Historia de Catalunya* é aboca tota la *Historia de 'n Zurita*. ¡Quina cosa més larga! Ja 's coneix qu' ell no havia de legirla. Entre altres coses diu: «L' Ebre porta á Catalunya les besades de Navarra.»

Aygualides serán les tals besades,
 venint del Ebre ab l' aygua deixetades.

Per fi l' orador s' anima, é al final fá un cop d' home, dihent: «Si 'ls lleons del scut de Castella s' abrahonen pera devorar la sanch de les barres de Catalunya, ab les cadenes del scut de Navarra 'ls apresonarém.»

¡Si, prou! No cal sino que espatllém los tres escuts, é 'ls castelláns, que sempre 'ns fan dur la liura, nos los farán pagar per nous.

P. DEL O.

RIMA.

Res m' importa que digan los poetas
 que las onas del mar son amargantas,
 ni que l' aroma de las flors flairosas
 los aires embalsama;
 que la pobreta Espanya rigui ó plori;
 qu' en Cánovas governi ó bè 'n Sagasta;
 que diputats per lo Congrés destorbin
 sortits de *tupinadas*;
 que volin las aucellas ran dels núvols
 ó bè que baixin al nivell de l' aygua
 es cosa que tampoch no m' interessa
 ni 'm fa perdre la gana.

Los sabis ni 'ls guerreros no m' admiran;
 y las donas á mí no 'm fan cap falta;
 lo més trascendental es que no 'm falti
 un nap á la butxaca.

AMADEO.

BITLLETS DE BANCH.

Antiguament, quan s' anomenavan los pahissos rics ó las comarcas espléndidament afavoridas per la naturalesa, se citavan en primer terme las montanyas del Potossí ó las terras auríferas de California.

Ara tot ha cambiat: lo poble que figura al davant de las regions més rics del món es Capellades.

Los triadors de draps treballan d' una manera desesperada, las fábricas de paper funcionan dia y nit, l' activitat palpita en tots los àmbits de la famosa població.

¿Per qué? ¿á qué 's deu aquest febril moviment?

A que 's necessitan no sé quants mils quintars de paper, pera convertirlos després en bitllets de banch.

¡Ja veuhén si n' es de rich Capellades! Tot aquell paper, totas aquellas pilas de resmas que surten de las fábricas, son carretadas de pesse-

tas, milions de duros, una barbaritat de diners.

Lo govern s' ha adonat de que 'ls rals li escassejan y s' ha dit:

—Acunyar moneda metálica es un procediment antich, car y perjudicial. La de plata té l' inconvenient de que pesa massa: un hom, per portar trenta duros á la butxaca s' ha de convertir en camálich. Podria fer moneda d' or, pero hi ha una dificultat: las barras d' aquest metall son pocas y passen altas y costan molt de compra. ¿Qué més senzill, breu y artístich que buscar unas quantas arrobas de paper é imprimirse bitllets de banch?—

Mirat desapassionadament, no hi ha res tan bonich com lo bitllet. Un agafa dos ó tres mil duros en paper, se 'ls fica á la butxaca, y ningú li coneixerá que porti un céntim. Si han d' enviar fondos á alguna persona apartada de vostés, colocan uns quants bitllets dintre d' una carta, la tiran al correu y, si no té desgracia pèl camí, arriba pacíficament al séu destino.

Lo bitllet de banch s' amaga á qualsevol puesto, no fa soroll, no 's rovella com la plata, no té may mal trinch, no 's torna llis... es l' última paraula de la ciencia monetaria.

¿Que té, donchs, d' extrany que 'l govern haja resolt fomentar la fabricació d' aquestas hermosas laminetas?

La gent mal pensada, que en tot té que dir, sembla que s' oposa á semblant pensament y profetisa un sens fi de desastres y calamitats si la anunciada emissió de bitllets se realisa.

Y lo pitjor es que la opinió dels mal pensats s' ha propagat d' un modo tan rapidísim, que avuy, exceptuant lo ministre d' Hisenda y quatre amigots séus, tothom tira cossas contra semblant propòsit ó despropòsit ó lo que siga.

Lo clamoreig es general; l' assumpto dels bitllets embarga tots los ánims y preocupa totas las inteligencias: no sembla sinó que 'ls bitllets que volen fer han de ser tots falsos ó al menos de molt mal passar.

—Ja ho veuhen—diu un;—lo govern vol empaperinarnos.

—¿Cóm ho sab?

—Si Déu no li toca 'l cor, dintre de poch temps los espanyols semblarém figuretas de porcelana ó barro, quan las embalan, perque no 's trenquin: estarém completament voltats de papers.

—¿Y vol dir que llavoras nosaltres tampoch 'ns podrém trencar?

—¡A no ser que siga de riure!—

Las cambras de comers, las grans societats mercantils é industrials, los centros productors... tothom crida y protesta contra aquest ruixat de paper que se 'ns vé á sobre.

Pero 'l govern, enérgich y decidit com ell sol, manté 'l séu pensament y replica als que l' atacan:

—Aquesta oposició es injusta y antipatriótica. ¿Volen res més hermós que una emissió considerable de bitllets? De bonas á primeras, ja 's comensa per fomentar la industria paperera y las arts de grabar é imprimir; y aixó, avuy que la producció nacional tanta protecció necessita, sempre es un timbre de gloria pèl govern. En según lloch, ¿no comprenen que aquesta abundancia de bitllets de banch enriqueix la Espanya, perque per forsa hem de ser més rics possehint 1,500 milions que tenintne únicament 750?... Ademés, haventhi bitllets per tot arreu á pilots, á carretadas, molt será que cada ciudadá no 'n arreplegui algún...

LA VIDA A LONDRES. (Dibuix de P. Eriz.)

Dugas criadas y un soldat.

Tot es inútil, la gent s' ha empenyat en que la operació que 's tracta de fer es un disbarat, y passa las vintiquatre horas del dia lamentantse y fent profecias sobre las desgracias que 'ns amenassan.

Se 'n senten de estupendas.

—Primer—diu un—van invadirnos los bárbaros del nord, després van invadirnos los moros... ara 'ns invadeix lo Banch d' Espanya.

—No hi ha més—diu un altre:—aquesta atmósfera es irrespirable, aquest baf de paper tapa 'ls esperits, no 'ns queda més recurs que emigrar.

—¿Ahónt?—pregunta un.

—Á América.

—Aixó sería fugir del foch y clavarse sobre las brasas. ¿No sab que á América están exactament en la mateixa situació que á nosaltres se 'ns prepara?

—Y donchs ¿qué hem de fer?

—No s' amohini: 'l senyor Mañé y Flaquer ja 'ns ho deurá explicar qualsevol diumenje.

Provisionalment, lo cel se va cubrint de núvols pavorosos y las ratas están que no hi veuhen d' alegría, pensant en la gran cantitat de paper que molt prompte tindrán per rosegat.

Perque, ja poden pujarhi de peus. Més ó menos disfressat, article més article menos, lo projecte del govern será aprobat per la majoria, y la inundació de paper comensará 'l dia que als directors del tinglado 'ls convingui.

No sé quants mesos ó quants anys tardarém á

véurelas; pero estiguin segurs de que ab lo temps presenciarem escenas per aquest istil:

—Mamá, demá la professó passarà per aquí. Voldria fer paperets per tirar als gegants... ¿De qué vol que 'ls fassi?

—Tè, aquí tens aquest feix de bitllets de banch.—

Un'altra:

—¿Veus, Marieta? ¿No 't sembla que aquest sombrero m'entra massa?

—Sí, verdaderament...

—Vaig á posarm'hi un full de diari á dintre.

—¡Y ara! ¡qu'ets derrotxador! Quinas ganas de fer malbé un paper que pot servir per alguna cosa... Val més que hi posis tres ó quatre bitllets de banch.

A. MARCH.

DE MONGAT Á TIANA.

A MON AMICH EN CAMILO CUYÁS.

¡¡Monga... a... a... t un minuto!!!

—¡Apa, noya, que ja hi som! ¿Qué fas? ¿Que no pots obrir? ¡No faltava més qu' aixó per perdre temps! Crida al conductor, ó sino no trobarém puesto á las tartanas.

—Ja vindrá; ¿no veu qu' es allí baix?

—¡Y que hi sigui!... No estich perque després tinguém de pujar, ab aquest sol, la riera á peu.

¡¡Ay Reyna Santíssima!! ¿que no ho sents?

¡¡Si ja tocan la campana!! ¡¡Vosté!...

¡¡conductor!... miris que hemos de bacart...

¡aquí!... ¡¡aquí!!

—¡No grite, ya bajarán!

—¡Ah! sí... no cridaré y que 'ns portin á Portbou... ¡mira aquest altre! ¡Baixa, noya, baixa! ¿No 'ns deixém pas res?... Donchs brillo, no perdém temps.

—Créguim, mamá, no corri perque tampoch trobarém puesto.

—¿Y donchs que vols quedarte aquí? ¡Aquesta sí qu' es bona!

—¿No ho veu?... ¡ja li deya, sino que vosté!...

—¡Bé; no t'apuris!... ja ho preguntaré al tartaner. ¡Tú, noy, escolta! ¿qué ja son plenas las tartanas?...

—¿Quants son?... ¿dos no més?... Sí, senyora, sí; vinguin, encare n'hi cap un altre.

—¿No ho veus? ¡aviat t'ofegas! Apa, puja, ja 't farán puesto 'ls senyors... ¡Vaja

qué fas! ¿que no pots passar?... ¡Apreta, dona!

—¡Just; qu'apreti y que 'm fassi mal al noy! M'agrada aquella senyora.

—¡Deixemho corre, mamá!... ¿No veu que tots fan en *Simon dormis*? ¡Ja hi anirém tot caminant.

—¡Sino que m'hagués tornat boja!! ¡Baixa; ja veurás si 'm faré obrir pas!

—¡Ep!... ¡senyora! ¡Vaji ab més cuidado! ¡¡Caramba, ab aquest sarrell de vidrets m'ha ratllat tot l'instrument!!

—¡L'hagués lligat á darrera no li hauria succehit! ¡També es tenir patxorra ficar la trompa aquí dins! Vina, noya, vina, seu aquí... al meu costat.—¡Tot just hi caben las personas y encare ho omplan de trastos!

—Tú, Paula, ja tiran. ¿Has sentit?...

—¡Deixa tirar! No hi sentho d'aquesta orella.

—¡Tant m'estimo si ho ha sentit com no! ¡Aquí entre farsells, la trompa, capsas, y aquesta gabia ab aquest lloro, ja ocupan mitja tartana!

—¡A ver, señores!... ¡Fassin lo favor de tirarse un xich amunt que ha de pujar aquet noy! ¡Bravo! ¡ja n'hi ha prou! Au puja, ja t'aguantaré aixó! ¿Estás bè? Donchs au... que marxarem desseguida... ¡Sobre tot ojo que no embrutis á algú.

—¡Y ara! ¿qué porta aquest xicot? ¡una plata de crema!! No faltava més qu' aixó per anar ben divertits.

—¡No tinga pòr! ¿Qu' es pensa qu' es la primera que porto?

—¡Oh, es la pòr la que m'ho fa dir! Ja cal que no badis, ó sino ja me la veig á sobre meu.

—¡Arri, morena!! Osque... osque...

—¡Jesús, mamá, quin sol! ¡Crema pitjor que foch!

—A veure... ¡vosté!... ¡mestressa! ¡fassi 'l favor de deixar anar la cortina, ó sino aquí 'ns rustirém!

—Ay filla... *dassimuli*... ¿que vol que 'ns ofeguém?

—¿Pero no veu que la noya tè la vista delicada y no pot sofrir lo sol?... ¡Mirèu qu' es prou!... ¡Ni m'escolta! ¡¡qué 'n tè poca de vergonya!!

—¡Més poca 'n tè vosté d'anar ab malalts pèl mon!

—¡Jesús quin descaró de dona! ¡No sé quin sant me deté com no li desfaig la cara ab aquesta ampolla d'oli d'histèrich!!

—¡Probiu si es tan maca! ¡Prou li arrenco aquest nas de mesura de petricó!

FILLAS DE EVA.

Fot. Nadar.—Paris.

¡Ja 's coneix ben bè que á Fransa hi ha llibertat d'ensenyansa!

—¿Qué m' ha dit?... ¡ó es que no la he entesa!
 —Mamá no s' enfadi... després estarà malalta, y veliaquí lo que hi haurà guanyat.
 —Sí, filla, sí... Aixó no es més que gentussa.
 —¡Bó! ¿ara á tu 't ve 'l tussir? ¡Mare de Dèu de criatura! ¡Aixeca 'l cap, home!...
 —¿Encare tens lo noy ab catarro? ¡Pobret, si que li dura!
 —¡Ay mamá, quina música! ¡Prou agafarém migranya si tot lo camí havém de sentir aqueixa cansó!
 —¡Pero dona, fassili treure 'l cap á fora! ¿Que no veu que provocarà aquest ángel de Dèu? ¡Quins ascos que tè! Fins á mí 'm remou tota. ¡Ja li deya! ¡Vés quina mànega me ha posat... y tú, noy, també has rebut... mira aquest cantó de la plata...
 —¡Y si casi no n' hi anat!... ¡Deixala dir á aquesta senyora! ¿No ho veus? Ni s' hi coneix.
 —¿Encare no hi som, mamá? Ja comenso á estar cansada.
 —¡Aviat... ara hi serém! ¡Per Dèu, noy, no 't distreguis! Ves també á qui se li acút menjar crema al istiu... está clar, ab aquesta calor que fa, 's torna aygualida... repara quinas onadas... Ja 't dich noy que quan arribis á puesto se la podrán beure ab porró. ¡Reyna del cel, quin so-trach!... ¡Adios... ja la tinch desobre mèu!
 —¡Mamá, no s' entretenga ó sino li traspuará!
 —¡Y si ja me la sento camas avall!! ¡Quinas mitjas m' hauré posat!!
 —¡Tú, Paula, que no la veus!! Jo crech que reventaré.

—¡Y aixó la fa riurer!! ¡Qué 'n tè poca de solta!... Au, tú, badoch! ¿Qué havém de fer?... Para la plata ó sino la enjego á terra.
 —¡Señores, farán lo favor de baixar, que ja hi som! Apa, dón-guinse un xich de pressa.

—¡Espereu, si voleu! Deixeu-me treure aquesta empastifada de sobre.

—¡Redèu! ¡Cóm m' haurá posat la tartana!

—¡Qué rediable xerra aquell! ¿Que no veyeu qu' es la crema que portava aquest xicot?

—¡Vatúa 'l mon! ¡Aquesta si qu' es bona! llepi... dona qu' aixó es dols... jo 'm pensava...

—¡Donchs mal pensat, perque encare sé demanarho!

—Bueno, mamá, ja está bè... Apa... baixi... ó sino may acabarem...

—Sí, pero ¿cóm me presento ara jo?... Jo crech que quedaré agafada, no n' hi havia poch de midó en

aquesta malehida crema... Passa, passa... vetaquí lo qu' es no saberte dir que no; pero lo qu' es ara ja hi pots fer una creu... ¡Se han acabat!... ¡Ditxosas festas majors!!

SANTIAGO BOY.

LLIBRES.

UN LIBRO FUNESTO. (*Pequeñeces...* del P. Coloma), per M. Martínez Barrionuevo.

Per fi ha aparegut la forma de la sabata del P. Coloma; es á dir, per fi 'l jesuita Lluís Coloma ha trobat *la horma de su zapato*.

La intencionada crítica que del famos llibre *Pequeñeces* acaba de publicar lo distingit autor de *Juanela*, no es un conjunt de sutilesas retóricas ni un graciós ramellet d' observacions: es una copiosa pluja de fletxas, de las quals ni una sola deixa de donar en lo *blanch*.

Per més que 'l jesuita novelista vaja afeytat y peladet de cara, s' ha de convenir en que 'l senyor Barrionuevo se li ha pujat á las barbas; aixó sí,

con muchísimo respeto,

com Crespo del *Alcalde de Zalamea*, pero sense atenuants, circumloquis ni vacilacions.

No s' ha entretengut, com molts altres, en mirar si en *Pequeñeces* las comas están ben colocadas, ni si hi ha trossos que á pesar de volguer estar en prosa resultan en vers: Barrionuevo se 'n ha anat al fons, apartant hábilment la verda

fullaraca que cubreix la superficie y penetrant ab resolució hasta l' ánima de l' obra.

¿De qué va servirli al pare Coloma taparse tan cuydadosament lo semblant, pera evitar que 'l coneguessem? Lo Sr. Martínez Barrionuevo li ha arrencat la careta y 'ns l' ha presentat tal com es.

Ara sab ja tothom que 'l catedràtic de Deusto no es un novelista que per casualitat es jesuita, sino un jesuita que fa novelas ab plans deliberats.

Un libro funesto aixeca 'l vel de la intriga y 'ns diu l' objecte, 'l propòsit, la meta de *Pequeñeces*; 'ns senyala 'l molí que tè la Companyia de Jesús y 'ns indica per quins camins lo venerable P. Coloma volia portar l' aygua al seu molí.

La crítica del senyor Barrionuevo no es de fura minuciosa, es de lleó: no rosega, destrossa. A cada xarpada se 'n porta un fragment de *Pequeñeces* y

FILLAS DE EVA.

Fot. Nadar.—Paris.

¡Soberbia clown! Un cop vista, ¿qui no saltará á la pista?

—¿Que no tens mare tú?
 —Sí senyora; una.
 —¿Y pare?
 —De pares, lo menos n' hi tingut cinch ó sis.

—¡Es dir que continúas despreciantme!... y si ara jo 't dongués un revés ¿qué farías?
 —Res no faría: al contrari, 't *desfaria* la cara ab lo picador.

l' trituradora. Tota l' obra del deixeble de Loyola queda implacablement destruïda. La seva moral no es tal moral; la caritat no hi existeix sino de nom; las intencions... ¡ah! ¡ab quina habilitat las endavina y las treu á la llum!

L' autor de *Un libro funesto* no es jesuita; pero mereix serne; porque ¡mirin que penetrar dintre del ánima d' un jesuita y compéndreli las intencions!... Sols un altre jesuita pot intentarho ab éxit.

Quan lo P. Coloma va publicar *Pequeñeces* potser va pressentir ja 'l ruido que mouria la seva obra: lo que no podia ni somiar es que sortís un Barrionuevo ab prou sanch freda y perspicacia per dirli:—«Pare, amaguis las cartas; li he vist lo joch.»

De segur que 'l jesuita, cristiá ans que tot, perdonará al autor de *Un libro funesto* la tremenda ferida que aquest acaba de ferli; pero, per complert que siga 'l perdó, no podrá evitar que la ferida li cogui, ni que la cohissó li recordi ab amargura 'l fracás de la ingeniosa combinació que la novela tancava.

D' ara endavant, *Pequeñeces* podrá ser llegit —y ho será sens dupte—pero resultarà inofensiu. *Un libro funesto*, al ferne l' análsis, li ha arrencat las unglas y la malicia.

Lo Sr. Barrionuevo—aquesta vegada doctor Ferrán de la literatura—pot ben alabarse de ha-

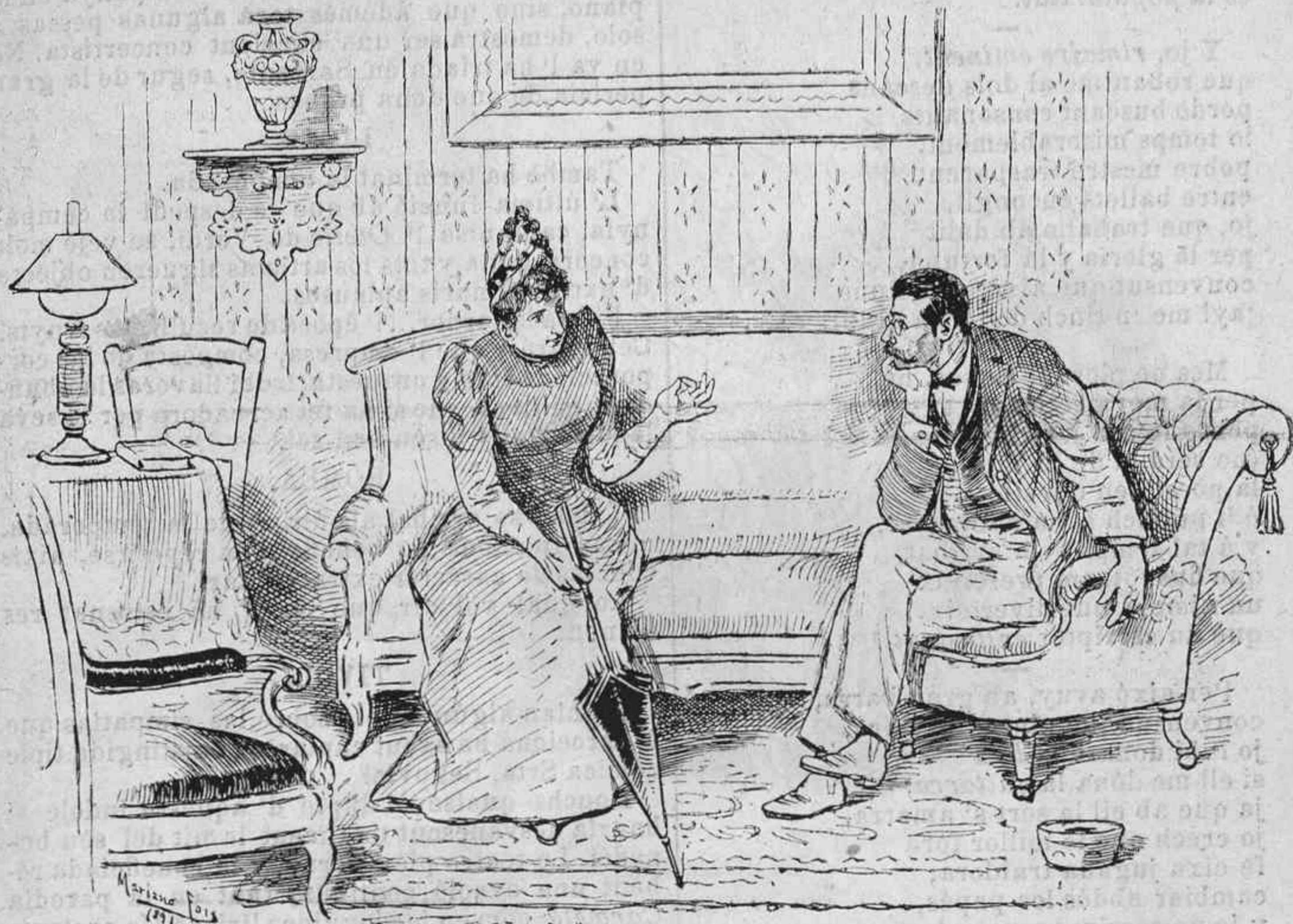
ber trobat ab lo seu llibre la vacuna neutralisadora del virus jesuítich, que la novela del religiós de sant Ignaci tractava d' infiltrar en la societat espanyola.

Podem equivocarnos, pero se 'ns figura que *Un libro funesto* será molt comentat y promourá polémicas. Los que coneixen *Pequeñeces* lo buscarán per sapiguer qué 'n diu; los que no han vist l' obra del P. Coloma lo llegirán siquiera per saborejar las bellas literarias que resplandixen en aquesta com en totas las produccions del Sr. Martínez Barrionuevo.

Lo segon quadern de l' obra qu' edita 'l conegut fotógrafo Sr. Esplugas ab lo títol de *Galeria de catalanes ilustres*, comprén la biografía y 'l retrato del eminent Viladomat, gloria de las arts catalanas. Lo retrato es la reproducció del que pintá per encárrech del Ajuntament lo Sr. Caba, y la biografía está extractada de la que escrigué pera ser llegida al inaugurarse l' indicat retrato lo Sr. Fontanals del Castillo, gran admirador del mestre catalá.

IMPIETATS, per Joseph Aladern.—Ab molta frecuencia l' autor de aquest aplech de poesias honra las columnas de la ESQUELLA ab los seus traballs. No hem donchs de parlar de són mérit. Nostres lectors lo coneixen. Lo tomet *Impietats*

(Dibuixos de Mariano Foix.)

—De modo que vosté desitjaría...

—Senzillament, trobar un senyor, un caballer de debó, d' uns trenta cinch anys, amable, simpátich...

—¿Encara que fos curt de vista... y gastés ulleras... y tingúes lo vici de fumar davant de las senyoras?...

es lo primer de una serie que ab lo títol de *Biblioteca Lo Modernisme. —Galeria de autors innovadors*, ha comensat a veure la llum en la ciutat de Reus. Lo Sr. Aladern, enamorat de 'n *Richopin*, autor de *Les Blasphemes*, quals petjadas sembla seguir, se preocupa més del fons, que generalment es atrevit, que de la forma, que sovint es descuidada. Si valgués lo nostre concell, li diríam: «No basta fondre 'l ferro, caldejantlo al foch de la inspiració: es menester llimarlo, y per llimarlo deu treballarse en fret. No 's precipiti en publicar sas composicions elaboradas á cop calent: déixilas refredar y llimilas, sense descans. Quan domini la forma será poeta.»

Aixó no vol dir que 'l primer ensaig del senyor Aladern no siga digne de ser llegit. Hi ha en sos versos condicions de pensament notables, y per lo mateix desitjaríam que en la forma no tinguessen pero, ni deixessen res que desitjar.

Produccions rebudas:

Discurso pronunciado el día 20 de septiembre de 1890, en el Ateneo tarraconense de la clase obrera por el Dr. D. Ildefonso Suñol. Aquest discurs s' ocupa de la qüestió social, la qual está tractada baix un punt de vista elevat y ab verdadera eloqüencia.

Lo Sr. *Enrique Sánchez Seña*, aplaudit autor

dramátich, nos ha favoregut ab las següents obras de que es autor:

Caretas y Capuchones.

Concierto europeo.

A Roma por todo.

Totas tres se representan sovint y ab éxit en nostres teatros.

RATA SABIA.

ELL Y JO.

Que á n' á mi no 'm coneixéu,
lectors mèus, es ben segü;
mes á n' ell, no hi ha ningú
que no l' haja vist, arréu:
día y nit lo trobaréu
tot tranquil ab sa guitarra;
per res del mon s' encaparra,
allí ahont va ell, la gent s' aboca,
y algú diu que fa patxoca
perque li sobra la barra.

¡Oh benahurat Joerabó,
que sent ximple fas més rals
que jo ab cinch sentits cabals
(y bastanta educació);
y no es aixó lo pitjó:
tu á la gloria has arribat,

perque un pöeta (1) ja ha probat
ab un escrit molt de broma,
que 'l que fa immortal á l' home
es la popularitat.

Y jo, *rimaire eminent*,
que robantme al dols descáns
perdo buscant consonants
lo temps miserablement,
pobre mestre transparent
entre bailets encongit,
jo, que traballo ab dalit
per la gloria y la fortuna,
convensut que aixó es la lluna
¡ay! me 'n tinch de torná al lit.

Mes no ploréu, musas, no,
per la mèva retirada;
penso fe' un jorn la tornada
(no será la de 'n Titó);
la poesia en qüestió
ó 'l públich s' ha adotzenat,
y á tal temps hem arribat,
que fins tothom prefereix
un ximple, que diverteix,
que un escriptor *enllustrat*.

Per aixó avuy, ab gran barra,
convensut que ningú 'ns mira,
jo l' hi donaré la *lira*
si ell me dóna la *guitarra*;
ja que ab ell la sort s' amarra,
jo crech que lo millor fòra
fè eixa jugada traïdora;
cambiar abdós los papés,
y jo no escriure may més,
may més (fins d' aquí mitj' hora).

A. LLIMONER.

PRINCIPAL.

La companyia d' ópera francesa, sense terminar lo número de funcions que tenia anunciadas, se 'n ha tornat á Fransa, despedintse al istil del seu país: despedintse á la francesa.

Va tardar tant á comensar, que la calor li ha vingut á sobre, y ab la calor ha hagut de sufrir l' escassès de públich. Ni en lo més fort del istiu es agradable aquest fret. De totas maneras, hem de donarli gracias per havernos fet saborejar los primors de la *Mireille* de Gounod. Creyém que no será l' última vegada que 'l paladar dels barcelonins se recreará ab tant suculent menjar.

En un dels últims días de la temporada tinguerem ocasió de admirar y aplaudir al eminent violinista Sarasate.

Tot quant diguessem per encomiar á tan notable artista fòra petit. De Sarasate no n' hi ha més qu' un al mon, y no es fácil que torni á havernhi may cap més.

Lo públich que acudí á sentirlo no era número: mes aixís y tot l' ovació tributada al sublim

(1) Joseph M.ª Codolosa.

concertista siguié calurosa y entussiasta en grau superlatiu.

La Sra. Marx, que no sols l' acompanyá en lo piano, sino que ademés tocá algunas pessas á solo, demostrá ser una excelent concertista. No en va l' ha triada en Sarasate, segur de la gran pericia de que dona probas.

LICEO.

Tambè ha terminat la temporada.

L' última funció ab que 's despedí la companyia, cantantse l' *Otello* de Verdi, se vejé molt concorreguda y tots los artistas sigueren objecte d' extraordinaris aplausos.

Fins á la tardor... l' época de recullir los fruyts. Celebrarém que l' empresa, composta de las corporacions coro y orquesta, trobi llavoras la abundant cullita á que s' ha fet acreadora per la seva laboriositat y 'l seu bon zel.

ROMEA.

Tambè ha arribat als últims de la temporada.

Las funcions de benefici van repetirse, aixís com las de carácter extraordinari.

Lo qual vol dir que no s' ha estrenat res de nou.

TIVOLI.

¿Tenian algún dupte sobre las simpatias que á Barcelona ha sabut captarse la distingida triple cómica Srta. Segovia?

Donchs qualsevol dupte d' aquesta indole s' hauria desvanescut totalment la nit del seu benefici. Lo teatro plé á corull, y la beneficiada rebent una ovació continua, tant en la parodia *Carmela*, com en las joguinas liricas *Un pretextó* y *Un gatito de Madrid*, com també en unas preciosas *carceleras* ab que animá un dels intermedis, com finalment en *Las niñas desenueltas*, en qual execució, ademés de la beneficiada, prengueren part los Srs. Sala Julien y Castillo.

La Srta. Segovia reculli aplausos en gran, numerosos regalos y preciosos rams de flors.

NOVEDATS.

Estrenos: zero.

S' han donat algunas representacions del drama de gran espectacle, *Jenny*, qual decoració final produheix sempre un efecte extraordinari.

Y ademés, en las funcions que van representar-se 's prolongarán fins á últims del corrent, se tantse y posan las obras més aplaudidas del repertori.

A primers de juny funcionarà en aquest teatro la companyia Mario.

CATALUNYA.

També aquí s' acaba la temporada de sarsueta, pera donar lloch á que la companyia del senyor Calvo 'ns donga á coneixer *Un crítico incipiente* y las demás obras estrenadas á Madrid durant l' últim hivern.

Las nenas de la corneta ja han tocat pirandó. Després de véurelas ab roba de quartel y ab uniforme de campanya, al últim van presentarse en trajo de societat. ... Ya no sabian qué vestir, y se 'n han anat á entussiasmar als portugueses.

¿Qué vá que 'ls fills de la recelosa Lussitania, que tantas prevencions tenen contra 'ls *casteços*, se deixarian conquistar de bonas á primeras, per aquella banda de cornetas?

Dimecres y dijous benefici de 'n Julio Ruiz al istil xino: es á dir: ab duas funcions.

LO MOLTKE MUNICIPAL.

Aixís l' hem vist passejarse,
aixís va per tot arreu,
aixís assombra la Europa
lo inmens, lo grrran Von Aleu!

No arribo á temps pera donar compte de aquest devassall de gresca.

Divendres vinent ser   un altre dia.

GAYARRE.

L' artista en miniatura *Milagros Gorg  * es una preciositat. Cant   'l *Campanone* ab molta afinaci   y ab un instint de la escena que f   l' elogi de aquesta criatura.

No obstant, crech que sos pares, si l' estiman, han de prescindir de aquestas exhibici  ns, que poden perjudicar sas notables qualitats naturals, contribuhint    estragarlas.

L' ideal del art no consisteix en fer prompte una cosa, sino en ferla b  .

Los fruyts que 's fan madurar    la forsa y f  ra de sah  , no son tan sabrosos com los que maduran per s  n natural y    s  n temps degut.

CALVO-VICO.

Continuan representantse dramas del g  nero fort.

L' altre dia    la tarde 's representava: *Rocamble    los bandidos de levita*; y    la nit *Don Juan de Serrallonga y La venganza*.

Ja ho veuhem: bandidos    tot drap.

CIRCO EQUESTRE.

Entre 'ls nous artistas que han debutat s' hi conta la *troupe Pardo's*, composta de dos homes,

un noy de uns quinze anys y dos m  s de sis y tres respectivament.

Tots ells se distingeixen en lo maneig del velocipedo, pero principalment un dels noys que f   exercicis increibles.

Las funci  ns del Circo ab lo concurs de aquests artistas, de la familia Frany, de las Sisters Hoffmann, que treballan en la barra fixa, dels Pasqualinos qu' executan equilibris dificilissims y dels jockeys Gilbert resultan molt variadas y extraordinariament amenas.

Una vegada m  s demostra 'l Sr. Alegria que sab mol b   ahont t   la ma dreta.

N. N. N.

CORRESPONDENCIA.

(ENTRE PARE Y FILL.)

I.

Carissim (y tant car) fill:
trenta anys avuy has cumplert:
no siguis m  s temps cap-vert:
c  sat, que est  s en perill.

No hi ha ning   que t' aboni:
tothom reproba 'ls t  us actes:
vaja, fill, d  ixat de tractes:

abrassa 'l sant matrimoni.

¿No tens l' edat? Donchs ¿qué pensas?
noy, ¿quán posarás cervell?
Mira, noy, que ja comensas
á ser calvo, corvo y vell.

De trenta anys amunt... ¡adéu!
fóssim joves sempre, ray...
que 't passis me sab molt gréu;
aixís no 't casarás may.

De fé 'l boig convé que acabís:
ta mare y jo 'ns fem vellets:
voldriam que 'ns féssis avis;
veure't casat y ab fillets.

Malas tentacions aparta:
prén estat dintre bréus días:
contéstam la present carta:
ton pare

Manuel Mantas.

II.

Pare mèu estimat: Miri:
la sèva carta he rebut;
mes indirectas no 'm tiri:
no 'm dono per convensut.

¿Que 'm casi? .. No pas per ara:
vosté, pare, no 'm vol bè:
vosté no m' estima, pare:
no sab pas lo que 'm convé.

No vull sè esclau; vull ser lliure:
tenir dona no 'm fa goig:

¿Jo, casat?... ¡No 'm fassi riure!...

¿que 's créu que m' he tornat boig?
¿Trenta anys?... Es la milló edat:

vivint solter bè 'm conservo:
no vull dú 'l cap *enramat*:

l' home casat es un *ciervo*.

Més no torni á aconsellarme:
res de lo que diu li aprobo:
jo tot sol ja sè arreglarme:

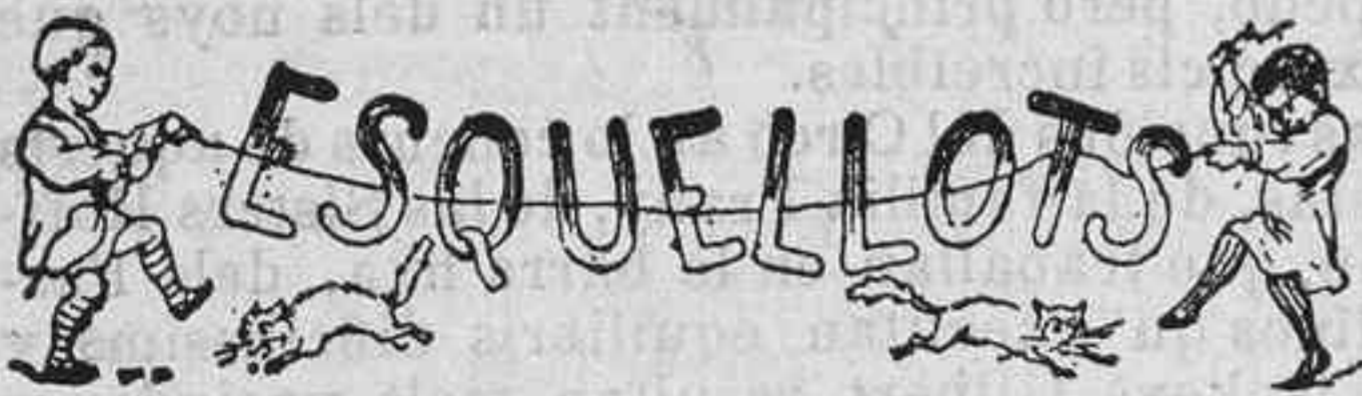
donas ray... ¡massa que 'n trobol!...

Ja ho sab que 'l casar no dóna...
pássiho bè: un petó á la nena
y un pessich á la minyona:

son fill

Paco Poca pena.

PEPET DEL CARRIL.

També nosaltres ho haviam sentit contar y no
n' haviam fet esment per motius fácils de com-
pendre.

Al tenirne noticia per primera vegada, las
passions bullian y era inoportú revelarho. Avuy
que tot está tranquil, diguémho, per més que no
siguém los primers en portarho á la premsa. Un
periódich diari se 'ns ha adelantat: motiu de més
per no quedarnos ab la noticia al pap.

Per lo tant, allá va.

Un capitost obrer, que per més senyas no es
fill de Catalunya, comparegué al despaig de una
autoritat, acompanyant á una comissió de traba-
lladors.

Després que l' autoritat indicada s' hagué fet
cárrech de las pretensions de la comissió, s' en-
cará ab lo capitost dihentli:

—M' alegro molt de véure'l, y ara aprofito l'

ocasió de dirli una cosa que 'ls sèus companys
tal vegada ignoran, pero que á mi 'm consta per-
fectament.

Fa dos nits vosté va anar á tal casa, passant
una pila d' horas ab una fulana. En premi de la
sèva complacencia va entregarli 15 pessetas y
dos més després: total 17 pessetas. Al dematí
comparegué vosté á tal restaurant (un dels mi-
llors de la ciutat) ahont gastá set pessetas per
esmorzar, més una de propina al mosso, que son
vuyt, las quals, unidas á las disset de marras,
suman 25. Més tart aná á un' altra casa y gastá...

L' interpelat anava tornantse roig per moments.
Tot alló que li contavan era cert. L' autoritat
l' havia fet seguir pas á pas, y 'ls sèus agents
tingueren ocasió de veure, com durant tot lo dia
anava escampant pessetas, en menjar bè y en
divertirse.

* *

Ara pregunto jo:

¿Qui tè més bona vida: un burgés acaudalat ó
un representant de una societat obrera per l' is-
til del que figura en la present narració?

Obrers: obriu l' ull y siguéu práctichs.

Aprenguéu á jutjar als vostres representants,
no pèls sèus discursos; aprenguéu á jutjarlos per
las sévas obras.

Y sobre tot, vigileulos fins á saber qué gastan,
de quina manera ho gastan y de ahont surten
las missas.

Perque en lo mar agitat de las reivindicacions
obreras, hi ha cada tiburón ab cada renglera de
dents, que fa fredat.

Diumenje al matí s' obriren pèl públich las
portas del Palau de Bellas Arts.

Una munió inmensa que s' aná renovant du-
rant totas las horas que durá la entrada gratuita,
aná recorrent las salas de la Exposició, admirant
las obras dels artistas.

De vuyt á nou mil personas gosaren de un es-
pectacle que tan directament ha de influhir en
la cultura de las classes populars de Barcelona.

* *

Y apropósit.

Per fi s' ha imprés lo catálech.

Aixó vol dir qu' estém ja en condicions de prin-
cipiar á fer la revista de las obras exposadas.

Feyna que comensarém—si no hi ha destorp—
la senmana próxima.

Se queixan los periódichs de qu' en lo quartet
dels baixos de la Casa Gran, ahont ván los repre-
sentants de la premsa á pendre notas, hi ha un
gran número de matalassos, que sigueren colo-
cats allí en eventualitat de lo que podia succehir
lo dia primer de maig.

Dels tals matalassos ne surten verdaderas le-
gións de pussas afamadas, com regidors d' ofici,
al cap de quatre anys de sufrir los rigors de la
lley Mellado.

Y ara preguntém nosaltres: ¿Es aquesta la ma-
nera de rebre als dignes representants de la
premsa?

Sr. Coll y Pujol: tanta gent que hi ha á la Casa
Gran sense fer res ¿no podria entretenirse ma-
tant pussas?

Rebo pèl correu interior la següent nota que
's remonta á alguns días endarrera:

«Ahir á mitja tarde, passant casualment pèl
carrer de Banys Vells, al trobarme davant del

magatzém dels Srs. Uriach y C.^a, vaig veure á un capellá fora de sí, ab los punys crispats y amenassant á un pobre noy que 's trobava en lo balcó de una casa immediata. L' apostrofava, dihentli: pillet, murri, poca vergonya y lladre: y assegurava qu' ell havia vist, desde una escaleta de casa seva, com lo noy indicat prenía 'ls diners del calaix.

»¿A qué venia tot aquell raig de guitzas eclesiásticas? Prompte vaig saberho. Lo noy qu' estava jugant ab un company en lo balcó, s' ensopegá á dir *bólit*, en lo moment en que 'l capellá sortia de casa; y aquell crit de *bólit* sigué l' espurna qu' encengué aquell polvori de paciència cristiana.

»¿Y qué guanyá 'l mossén ab aquell pet de impropieris? Senzillament posarse en ridicul davant de tots los vehins, los quals, pensantse qui sab lo que hi havia, eixiren al carrer, y enterats del fet, se 'n tornaren á casa, fentse un gran panxó de riure.»

Ja se 'n ha anat.

Lo *Brusi* l' ha omplert de incens, en tanta de manera, que ab una mica més l' asfixia.

Diu que ha prestat grans serveys á la ciutat.

Vamos á veure, ¿tinch cap costella ensorrada? ¿tinch algún bras trencat? ¿tinch algún nyanyo á la closca? ¿No? ¿Estich ben sancer? Donchs, donguém gracias á la Providencia, respirém fort y diguemli:

—¡Bon vent de popa, Sr. González Solessio!

En las últimas carreras de caballs ha guanyat un dels premis més importants una euga filla de Puigcerdá, anomenada *Fadrineta*.

¿Qué fan los catalanistas?

Las campanas de la Seu
tocan á festa,
que ha guanyat un premi gros
la *Fadrineta*...

Aquí tenen l' embocadura. ¿No hi haurá un poeta més ó menos llorejat que termini aquesta composició en llahors de l' afortunada euga puigcerdanesa?

Lo baritono Bachs, ja s' ha estrenat com á tenor, cantant ab molt éxit l' *Ernani* en lo teatro de Santander.

Y perque 'l cambi siga radical, no s' ha limitat tan sols á cambiar de veu: ademés ha canviat de nom.

Lo Sr. Bachs, en lo mon artistich se dirá: *Angelo Angioletti*. Dos vegadas ángel.

Jo al lloch d' ell, m' hauria contentat ab serho una vegada sols. Encare que m' hagués hagut de posar *Angelo Bufadori*.

Segóns un prospecte que 's repartia profusament á la porta d' entrada del Saló de Llotja lo dia dels Jochs Florals, lo *Centre Catalá*, que porta reunits ja un gran número de objectes artistichs y literaris de molta valua, obrirá la Tómbola destinada á socorre á la familia del infortunat y genial actor Sr. Fontova, lo dia 30 del corrent.

A tal objecte lo Sr. Parés ha cedit lo seu magnífich local del carrer de Petritxol.

Fins al dia 30 s' admeten donatius.

Ja ho saben, donchs, las moltes personas que tan bons recorts guardan del eminent actor catalá.

Un ex-regidor molt conegut, acostuma cada tarde anar á jugar al *tresillo* en un de nostres centres més animats.

Regularment la sort se li mostra adversa: tot sovint, á pesar de fer molts bons entros, se 'n va al plat, ó bè li donan codillo, qu' es encare més trist.

Per últim aquest dia va dir als seus companys de partida ab una gran ingenuitat, que 'ls va fer partir de riure:

—Senyors: no sé qué ho fa: en aquesta casa may puch robar res.

La banda de Beziers, que ha visitat aquests dias Barcelona, ha sigut molt festejada y aplaudida.

Los músichs francesos tocan ab una gran afició y ab un bon gust exquisit.

Y sobre tot casi sempre comensan lo concert ó

UN TROVADOR DELS ANTICHS.

Ha deixat la freda tomba,
y en versos esculturals
deplora la decadencia
dels famosos Jochs florals.

DESAFÍO LITERARI.

Ara poch un jesuita,
farsit de mala intenció,
va sortir ab las *Pequeñeces*
ab l' intent de fernes pó.

L' escándol que va armá 'l llibre
va fer creure á molta gent
que 'l seu autor era un mestre
invencible, omnipotent...

Pero ara vé en Barrionuevo
y ab molt enginy y ab molt art,
li apunta *Un libro funesto*
y 'l passa de part á part.

la serenata que donan ab un himne que fa vibrar
las fibras del cor de tots los homes amants de la
llibertat. ¿Y qui no la estima á la llibertat en
aquesta terra? ¿Y qui no s' entusiasma sentint
los acorts de la *Marsellesa*?

Tres bien, tres bien, enfants de la patrie!

Capitul de modas.

Durant la present estació l' or triunfa en tota
la linea en los trajos femenins. Or als sombreros,
or als vestits, or per tot arréu.

Un jove positivista, que busca fa temps una
pubilla rica que 's deixi conduhir á la Mercé:

—L' or als vestits tant se me 'n dona: ahont
vull jo l' or es als capituls matrimonials.

Una noticia interessant.

Aquest any la Pubilla, al sortir per Corpus,
vestirà un trajo elegant de sati, color de taronja.

—¿Y l' altra Pubilla?—preguntava un ciudadá.

—¿Quina Pubilla?—li van demanar.

Y ell va respondre:

—La que ha de pagar la indemnissació al mar-

qués de Ayerbe... ¿de qué anirà vestida, la po-
breta?

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—*Di-a-mant*
2. MUDANSA.—*Papa Pepa Pipa-Popa.*
3. ANAGRAMA.—*Tripa-Patir.*
4. TRENCA-CLOSCAS.—*La butifarra de la lli-
bertat.*
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Hospitalet.*
6. GEROGLÍFICH.—*Per mitras los bisbes.*

LOPEZ-EDITOR. Rambla del Mitj, número 20, Barcelona. Llibreria Espanyola.

¡¡Gran éxito!! OBRA NUEVA ¡¡Gran éxito!!

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

UN LIBRO FUNESTO

(Pequeñeces... del P. Coloma)

Un tomo en 8.º — Precio UNA PESETA.

C. GUMÁ

Un viatge de nuvis

Il·lustrat per M. MOLINÉ. = Preu 2 ralets.

J. M. DE PEREDA

El primer vuelo

ILUSTRACIONES DE

APELES MESTRES

2 tomos en
rústica
8 pesetas.

2 tomos
encuadrados
10 pesetas.

ANTONIO DE VALBUENA
(Venancio González)

RIPIOS VULGARES

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

EUGENIO ANTONIO FLORES

TRATA DE BLANCAS

NOVELA SOCIAL — Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

NOTA.—Tethom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en llibransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADA-MAZURCA. DUO.

MÚSICA DE «LA CAZA DE LOSO Ó EL TENDERO DE COMESTIBLES.»

JUANITO. Sense sortir de casa
ara aquí 't vaig á dí'
dos que 'm passa molts días
ab la vehina á mí.

Plogui ó fassi sol,
baixa al seu jardí
per poguerme veure
quan jo haig de sortirí,
sí, sí, sí.

RAFEL. Una cosa igual
tambè 'm passa á mí
ab una casada
que hi ha sota del mèu pis.

JUANITO. Volta, que volta, que volta, que volta,
guayta, que guayta, que guayta, que guayta,
y fent veure que no 'm mira
las papallonas empayta.

RAFEL. Ella m' espera, m' espera, m' espera,
y hasta 'm convida, convida, convida,
pero jo faig los ulls grossos
per pó á una mala partida.

CASATS DE FRESCH.

Cada día, á mitja tarde,
s' ensajan un bon ratet
per apendre la manera
d' anar pèl món de brasset.

JUANITO. ¡Pum! mira aquí, ¡pum! mira allá,

¡pum! ara vé, ¡pum! ara va.

RAFEL. ¡Pum! jo també, ¡pum! faig així;
sí 'l marit no es per 'llí.

JUANITO. Després jo 'm presento molt *quart* y endressat.

RAFEL. Jo per pó á un *tres-prima* no hi vaig més formal.

JUANITO. De nostras boquetas
surten parauletas.

RAFEL. Vaya unas banyetas
porta 'l mèu rival.

JUANITO. Ay, qué bonich es
solets está' allí,
fentla petá un rato
y acostats així;
sí, sí, sí.

RAFEL. Encare que igual
no es lo mèu profit,
ella m' assegura
que 'm vol més que al seu marit.

JUANITO. Juguém un rato
son cor y amor m' entrega,
y 'ls sospirs d' ella semblan
los de un *tot* quan gemega.

RAFEL. Jo també hi jugo
pro ab gran precaució,
per evitá un regalo
en forma de bastó.

TOTS DOS. Ay, quína vida aquesta,
poder corre pèl mon
y aixís fer patí donas
ab molta *sans façon*,
¡pón!

J. STARAMSA.

II.

—Hola, *Total*. ¿y aixó qu' es?
—Noy, vaig molt depressa: adió's:
m' arribo fins l' *hu-tres-dos*
perque arreglin eixa *hu-tres*
l' *hu-segona* ó bè l' Arbós.

J. T. ANGUILA.

ANAGRAMA.

Per *total* un gall la *Tot*
tan apurada 's veje
que tingué de menesté'
ajuda del seu xicot.

JOANET DE BERGA.

MUDANSA.

La *Tot* qu' es una *total*
diu que si algùn día pot,
se 'n amirá cap á *Tot*
per veure al cusí Pascual.

ROMÁ ESPINAT.

TRENCA-CLOSCAS.

CARA NOBLE

Formar ab aquestas lletras lo nom de una ciutat de
Espanya.

NOY GRAN.

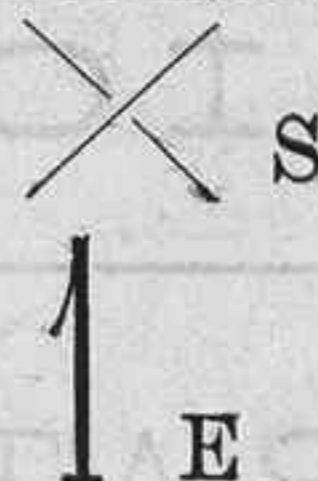
TERS DE SILABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla horisontal y vertical: part del mon —
Segona: Util per pesar.—Tercera: ciutat americana

J. ESPEL Y PALOU.

GEROGLIFICH.

JAPET.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatre, 21 y 23.